EL POU de la gallina
Revista manresana d'informació i opinió

Paisatge | Josep Girabal Guitart i Josep M. Mata-Perelló (Geoparc Mundial UNESCO de la Catalunya Central) | Actualitzat el 24/12/2020 a les 11:11

Els gorgs Blaus de Monistrol de Calders

Aquest és un indret on la riera de la Golarda circula per un terreny rocós on ha excavat diversos gorgs. Encara que no tinguem intenció de remullar-nos, val la pena fer-hi una visita, tenint en compte que l'accés és molt fàcil seguint la carretera de la Coma, que comença passat el pont abans d'entrar a Monistrol venint de Calders.

A 2,5 km veurem a l'esquerra les extenses ribes rocoses dels gorgs, que són inconfusibles, i és fàcil accedir-hi a peu des de la carretera. Per anar a la riba dreta cal travessar la riera si el cabal ho permet o seguir pista enllà fins al pontet que travessa la riera i prendre un corriol a l'esquerra. Està ben marcat i no té pèrdua. Un passeig per ambdues ribes és del tot recomanable.

La roca dels gorgs Blaus és una gran massa de gres, també anomenat pedra sorrenca, amb passades de petits còdols majoritàriament de quars. Es va formar per la consolidació d'un sediment marí mitjançant un ciment natural, en aquest cas carbonat de calci. És sorprenent el gran gruix i la uniformitat d'aquesta massa rocosa i la inexistència de diàclasis (fractures). Però anem a l'època en què la roca dels gorgs s'estava dipositant aquí en forma de sorra grollera; això passava a l'Eocè, fa a l'entorn de 40 milions d'anys. En aquell temps un llarg golf obert a l'Atlàntic arribava fins a la Catalunya Central, Monistrol era en una zona de mar poc profund no gaire lluny de la costa i on

ara hi ha el Vallès era una terra accidentada per un massís muntanyós que anomenem Catalànids. D'aquelles muntanyes baixaven rieres i torrents cap al mar i hi anaven portant sediments: els còdols més grossos es devien quedar prop de la desembocadura, mentre la sorra i els petites pedres eren empeses per onades i corrents fins que es dipositaven aquí. Veiem que la roca d'aquest indret és aparentment uniforme. Observant la composició podem esbrinar quins tipus de roques hi havia a les antigues muntanyes vallesanes; veiem que hi abunden els còdols de quars blanc, però això no implica que fos aquesta la roca més abundant, ja que aquest material és molt dur i resisteix llargs viatges pels rius. En canvi, altres roques més trencadisses podien ser molt abundants a l'àrea d'origen, però en ser arrossegades pel riu i mogudes pel mar arribaven en forma de sorra o de partícules encara més petites. L'erosió fluvial ha creat, a més de gorgs, marmites, unes concavitats formades pel fregament de les pedres i la sorra que arrossega l'aigua quan queden atrapades en algun sot i van colpejant-ne les vores i el fons. La combinació d'aquestes formes d'erosió amb els saltants, les ribes rocoses, el cingle que es veu riu avall i els boscos de l'entorn configuren un paisatge de gran bellesa. L'aigua dels gorgs ja no sol tenir el color que va originar el nom, ja que la Golarda arrossega des de Moià aigües residuals sense depurar.

[despiece]**Nom del paratge:** Els gorgs Blaus.
Situació: En un tram de la Riera de la Golarda, a 2,5 km de Monistrol de Calders per la carretera de la Coma.
Procedència del nom: Un gorg és un clot profund en el llit d'un riu i el color blau era el de l'aigua de la riera.
Situació geològica: La zona forma part de la Depressió Geològica de l'Ebre.
Importància geològica: Pels valors naturalístics i paisatgístics són un element important del Patrimoni Geològic del Moianès i alhora de tot el Geoparc.
Materials geològics: Estan excavats en gresos carbonatats de la Formació Collbàs, d'origen marí.
Edat de la formació: Eocè, una època geològica que va de 56 a 33,9 milions d'anys enrere.
Curiositats: La riera de la Golarda, que en el tram superior s'anomena riera de Marfà, conflueix amb la de Sant Joan, en un indret anomenat tradicionalment Mesclants. A partir de l'aiguabarreig de les dues rieres s'anomena riu Calders.[/despiece]